

→ SANT ANDREU CONTEMPORANI

09_10 DE JULIOL (2019)

Orientació i professionalització
en les pràctiques comissarials

PASSAR-SE DE LA RATLLA

INTENSIU COMISSARIAL

SAC Formació proposa el segon intensiu sobre la pràctica comissarial. *Passar-se de la ratlla* vol reflexionar sobre les possibilitats i límits del comissariat. Si bé la figura del/la comissari/a ha adquirit un rol important dins del sistema de l'art, la pràctica comissarial sembla estar molt determinada per les institucions artístiques. Aquest intensiu vol generar un espai on pensar en com des d'aquesta praxi es poden produir altres models de convivència, influir en la societat, sortir-se de les convencions d'exposició habitual o com intervenir en les institucions de forma poc convencional.

Aquest curs està dirigit a estudiants, professionals de l'art o interessats/des que vulguin conèixer de prop projectes que proposen altres maneres de concebre la pràctica comissarial. L'objectiu d'aquestes jornades és proporcionar als/les assistents una oportunitat de formació i desenvolupament que combina una base teòrica sòlida, amb l'oportunitat d'aplicar els principis directament a la pràctica.

Aforament limitat. Si no s'arriba a un mínim de participants s'haurà d'anul·lar

Per a rebre més informació i inscriure's escriure a:

sac@santandreucontemporani.org

Ubicació: Carrer Gran de Sant Andreu, 111, 08030 Barcelona.

DIMARTS 09

10:30_11:00

→ Cafè de benvinguda

EQUIP SAC

11:00_13:30

→ Comissariar o l'art de la col·lisió

JORGE LUÍS MARZO

Comissari d'exposicions, escriptor i professor de l'Escola Universitària Bau

El fet de comissariar és un acte de competència pública, és a dir, que cal tenir ganes d'inserir-se en els debats públics sobre les coses de la vida. En aquest sentit, el comissariat és una forma d'enunciació política, un format que ha de ser avaluat per la seva eficàcia funcional: enunciar. Hi ha moltes maneres de comissariar, però totes passen per la capacitat de construir un enunciat clar, per moltes al·legories o metàfores que hi posis. Enunciar cap endins, cap al grup que forma el projecte, perquè no es perdi l'objectiu que es persegueix; enunciar cap a fora, tot sabent l'espai en que seràs interpretat. Però aquesta necessitat i obligació d'enunciar pot també qüestionar el lloc des d'on parlem, els instruments que utilitzem, les cadenes de valors que s'hi esperen.

Comissariar no pot ser cap teoria: és una dinàmica subjecte a unes tensions fenomenals, pròpia de la col·lisió entre fenòmens: la recerca, la patrimonialització del poder, la cacofonia imperant, la precarietat, la liquidació de la política cultural, l'estupidesa humana, el talent. De l'encontre d'aquestes i altres tensions, només pot ser eficaç enunciar la col·lisió el més clarament possible.

13:30_15:00

→ Dinar

15:00_16:30

→ Espais per a l'experimentalisme

JORDI ANTAS

Comissari independent i mediador

La pràctica curatorial considera la sala d'exposicions com un espai de treball i l'exposició com un laboratori. No obstant això, ja fa algun temps en què els procediments, la gestió dels projectes, així com les aportacions als significats en la pràctica curatorial, varien i es determinen depenent de la constitució dels espais des dels quals s'activen els projectes curatorials, les relacions institucionals, el seu context, la perifèria o centralitat, els espais alternatius o independents... Situacions variables i intenses, que d'una manera o una altra defineixen el tractament i el fet expositiu del treball en art contemporani més enllà del seu pròpia entorn.

Per a això, aquesta sessió es focalitza a conèixer projectes i procediments que s'han desenvolupat per a la gestió de projectes expositius, a partir de l'organització dels seus agents, la narració dels processos, així com la producció de significat entorn de la mateixa pràctica comissarial fora d'uns contextos estables. A partir d'aspectes que, exclosos de l'escenari de representació que habitualment articula les exposicions, ens permetran debatre entorn de les polítiques i les economies del comissariat, així com aprofundir en la labor de mediació entre artistes, institucions, galeries i públic.

DIMECRES 10

10:30_12:00

→ L'últim passatge

Un tribut artístic per als veïns del Passatge de Piera i la Colònia Castells

ALEXIA MEDICI

Artista i comissaria independent

La intervenció de Medici se centrarà en explicar el projecte *L'últim passatge* concebut com un tribut a una comunitat que va arribar a Barcelona l'any 1923, durant una època de creixement econòmic i urbanístic, a treballar en l'auge de la construcció que es va generar arran de l'Exposició Internacional de 1929. Una comunitat, que gairebé cent anys després, es trobava en la recta final del seu desallotjament i a l'espera de la demolició imminent de les seves llars.

L'últim passatge va ser una exposició íntima, fruit de converses informals mantingudes amb veïns i veïnes del Passatge de Piera i la Colònia Castells. Aquestes converses van conformar els fonaments conceptuals de les obres creades per Katerina Ashche en col·laboració amb Alexia Medici, Lucy Costelloe, Netai Halup, Marc Larré, Lola Lasurt i Rachel Quaday. Les obres es van presentar *in situ*, convidant a recórrer el Passatge de Piera, entrar dins d'una casa ja tapiada i reoberta específicament per a aquest esdeveniment; i conèixer l'espai on estava situada la Colònia Castells; formant així un vincle entre l'obra i l'entorn personal, social i històric.

Els seus projectes curatorials medien entre experiències col·lectives i narratives socials derivades de la història o la premsa contemporània. Aquesta mediació sovint resulta en exposicions, d'una manera o una altra, relacionades amb l'alteració causada pel pas del temps i el seu efecte en l'espai de l'entorn i la seva comunitat.

12:00_13:30

→ Alterar la forma

ZAIDA TRALLERO

Comissaria i gestora cultural

Existeix la capacitat de canvi en la forma de treballar de les institucions artístiques? Pot el format expositiu clàssic transformar-se en la intitució o són els espais autogestionats els que assumeixen el repte d'aportar altres possibilitats? Quin lloc ocupa el/la comissari/a en aquesta voluntat?

A *Passar-se de la ratlla* es mostraran projectes que proposen altres models més permeables que reformulen el format expositiu propiciant relacions pròximes entre els artistes, els mediadors o gestors, i el públic. De la mateixa manera, es parlarà d'iniciatives que són una alternativa a l'oferta institucional, no sotmeses a la politització de la cultura ni al mercat de l'art.

13:30_16:00

→ L'acció quotidiana d'estar junt/es

NYAMNYAM

Col·lectiu i espai creat l'any 2012 pels artistes Iñaki Álvarez i Ariadna Rodríguez

Unint formacions i deformacions en diverses disciplines, el seu treball té com a objectiu promoure la creació, la difracció, l'intercanvi de coneixement i la cultura mitjançant estratègies d'interacció. Utilitzen dinàmiques i eines pròpies de la creació artística per a plantejar intervencions que se situen en cada context g-local en el qual treballen. L'objectiu és activar el teixit de cada context en un sentit holístic, incorporant els organismes (escala humana i uns altres), sistemes, ambients, relacions... En aquest encreuament entre art, pensament crític, pedagogies i interacció social, el treball de Nyamnyam es mou entre la creació de projectes (com a col·lectiu d'artistes) i el paper d'allotjar i col·laborar amb el treball d'altres persones, col·lectius i/o institucions.

En el context de *Passar-se de la ratlla*, conversaran sobre les seves pràctiques, sentint-se pròxims al rol de lxs curadorxs, per tenir cura, cura i acompanyar des d'un lloc pròxim, que té a veure amb la dilatació del temps i el compartir. D'aquesta forma s'allunyen dels formats estandarditzats de mostra de processos i sobretot de resultats, aproximant-se més a l'acció quotidiana d'estar junts/es com a manera d'acció i creació.

16:00_18:30

→ La creació d'un «no arxiu»

GELEN JELETON

Artista i investigadora

Una Archiva del DIY és el projecte d'investigació i creació d'un arxiu d'ètica feminista i queer/cuir entorn de l'autoedició i autogestió, amb especial interès en la música i el dibuix, i que comprèn com a lloc geopolític l'Amèrica Llatina i l'Estat espanyol. La creació d'aquest arxiu seria més aviat la creació d'un «no arxiu», ja que moltes d'aquestes edicions van ser concebudes com a «contraarxiu». Aquestes publicacions neixen de la necessitat i el desig d'altres espais exclosos o prohibits a l'Arxiu, si entenem l'Arxiu com a institució dispensadora de coneixement hegemònic que comprèn Arxiu-Biblioteca-Acadèmia-Museum-Monument-Mausoleu. Recentment i com a paradoxa actual, aquestes publicacions estan entrant a formar part de les col·leccions de museus, universitats i biblioteques, un fet que és un dels temes d'estudi d'aquesta «arxiva». A *Passar-se de la Ratlla* s'abordan qüestions en referència a entendre la cabuda d'aquest tipus d'arxiu dins d'una institució amb totes les contradiccions que això comporta.